

Інформаційні джерела:

1. Косарева І.П., Удовика С.М. Удосконалення системи управління фінансовою стійкістю підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Випуск 23. 2018. С.246-251.
2. Косарева І.П., Бут А.С. Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 4 (44), Економічні науки. С. 678-682.
3. Притуляк Н. М. Ознаки фінансової стійкості – теоретична основа моделювання факторних систем. *Економіка. Фінанси. Право*. 2013. № 1. С. 26-31.

СТРУКТУРА СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ : СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Мацяка В.І., 61-ФБС маг.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Марценюк**
Вінницький національний аграрний університет

Продуктивна праця людини, її прагнення до покращення якості свого життя, добробуту, покращення соціального статусу були і є одним з головних чинників суспільного прогресу. Побудова пенсійної системи, яка відповідає вимогам ринкової економіки є одним з найбільш важливих завдань, яке необхідно вирішити в соціальній сфері країни. З кожним роком здатність солідарної системи забезпечувати гідний розмір пенсії громадян погіршується [2].

Нинішня пенсійна система в Україні стикається з важливими соціальними та фінансовими викликами, які потребують термінового вирішення, оскільки ці виклики з часом лише посиляться. Україна формує класичну тривірневу пенсійну систему. Третій рівень створено у вигляді добровільного недержавного забезпечення за пенсійними схемами з певними внесками. Його основу становлять недержавні пенсійні фонди (НПФ), діяльність яких у країні поки що не можна назвати активною [4].

Зважаючи на чисельність пенсіонерів в Україні, можна зазначити, що протягом останніх років вона зменшується і станом на 01.01.2021 вона становила 11,1 млн осіб (що на 0,8 млн осіб менше ніж у 2017 році). У той час, як загальний обсяг видатків Пенсійного фонду України за останні 5 років зріс майже у 1,5 раза. Не дивлячись на досить значний обсяг видатків Пенсійного фонду на виплату пенсій, середній розмір пенсійної виплати становить 3 507,5 грн станом на 01.01.2021, що значно нижчий порівняно з іншими країнами Європи.

Слід зауважити, що 57% пенсіонерів, на жаль, отримують у середньому пенсію у розмірі близько 2 500 гривень [3].

Доходи Пенсійного фонду України в січні-березні 2021 року становили 116,6 млрд.грн. при витратах 124,1 млрд.грн. Дефіцит Пенсійного фонду в січні-березні 221 року становить 7,5 млрд грн.

Сьогодні в Україні близько 80% пенсіонерів отримують пенсії до 4 тисяч гривень, що, певна річ, не може вповні забезпечити їх потреби. Зрозуміло, що на допомогу літнім батькам приходять діти, часом інші родичі. Утім, в умовах соціально–економічної кризи й вони не завжди спроможні це робити. Тож нинішні пенсіонери мають покладатися на діючу солідарну систему, сподіваючись на поліпшення економічної ситуації та зростання зарплат, а отже, й виплат до Пенсійного фонду, що дозволить збільшити розмір виплат. Однак, з огляду на темпи вітчизняної економіки, сподівання такі марні.

Статистика свідчить, що на одного пенсіонера сьогодні припадає лише один працівник, який регулярно сплачує внески до Пенсійного фонду України. В Україні проживають 26 млн. громадян віком від 18 до 60 років, а страхові пенсійні внески до 1 жовтня 2017 року сплачували лише за 10,5 млн. осіб, та ще за 1,5 млн. сплачує держава. Станом на 01.11.2017 року кількість застрахованих осіб становила 12 971,3 тис. осіб. Отже, тільки за 75% зайнятого населення роботодавці та держава сплачують внески, а 25%, а це близько чотирьох мільйонів осіб працездатного віку, не сплачує ЄСВ [3].

Враховуючи світовий позитивний досвід, можна з упевненістю стверджувати, що активізація діяльності системи недержавних пенсійних фондів та накопичувального пенсійного фонду стане суттєвим джерелом інвестиційних ресурсів в економіку України та сприятиме забезпеченню її фінансової безпеки.

Концепція пенсійного забезпечення, яка передбачає поступовий перехід від трирівневої системи пенсійного забезпечення до дворівневої, сприятиме формуванню високоефективної фінансово збалансованої пенсійної системи, яка буде стимулювати пенсіонерів до здійснення пенсійних заощаджень, а роботодавців – до збільшення пенсійних відрахувань. Крім того, це дозволить накопичити додаткові інвестиційні ресурси для стабільного розвитку економіки, збільшення розміру пенсій, сприятиме формуванню нової парадигми забезпечення національних фінансових інтересів.

Інформаційні джерела:

1. Марценюк О.В. Державне регулювання страхового ринку України із врахуванням світових тенденцій. *Italy's scientific journal «Annali d'Italia»*. Florence. Italy. 2020. №6. Частина 2. С.43-49

2. Озвенчук О.А. Марценюк – Розарьонова О.В. Стан та перспективи розвитку недержавного пенсійного страхування в Україні. *Електронне наукове фахове видання «Державне управління : удосконалення та розвиток»*. №10. 2018р. URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1319>

3. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України. [Електронний ресурс] URL: Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua>

4. Офіційний веб-сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ТРЕНДИ

Мединська Т.В., канд. екон. наук, доц.

Боляк І.В., бакалавр

Львівський торговельно-економічний університет

Фінансове планування на підприємстві полягає у визначенні фінансових цілей, плануванні майбутньої діяльності підприємства, що буде сприяти подальшому економічному зростанні даного підприємства.

Водночас фінансовий план підприємства важливо сприймати не як догму, а прогноз, який при зміні зовнішніх і внутрішніх умов повинен піддаватися корегуванню. Своєчасне корегування плану і вжиття антикризових заходів є важливою передумовою ефективного управління фінансами. Щоб фінансовий план став інструментом управління фінансами, на думку науковців, необхідно його розглядати одночасно як самостійний план доходів і витрат (бюджет) підприємства і основну складову плану економічного і соціального розвитку підприємства [1, с. 69; 71].

За допомогою фінансового планування підприємство вирішує такі конкретні питання: які грошові кошти може мати підприємство у своєму розпорядженні; які джерела їх надходження; чи достатньо способів для виконання певних завдань; яка частина коштів чекає перерахування до бюджету, позабюджетних фондів, банків та інших кредиторів; як повинен здійснюватися розподіл доходу на підприємстві; як забезпечується реальна збалансованість планових витрат і доходів підприємства на принципах самоокупності та самофінансування.

У сучасних умовах головним інструментом фінансового планування є процес розроблення системи фінансових планів і планових (нормативних) показників щодо забезпечення розвитку підприємства необхідними фінансовими ресурсами та підвищення ефективності його